



Spolufinancováno
Evropskou unií

Projekt ERASMUS+:

Nové profesní kvalifikace v odborném
podnikovém vzdělávání
reg. č. 2022-2-CZ01-KA210-VET-000100007

TRÉNER ODBORNÝCH DOVEDNOSTÍ VE VÝROBĚ

Zpráva o kvalifikaci „Trenér odborných dovedností ve výrobě“

Systém, který v současné době slouží k uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení v České republice se nazývá Národní soustava kvalifikací (NSK). Podobný systém je i na Slovensku. Tento systém umožňuje lidem získat kvalifikace na základě praktických zkušeností a dovedností, aniž by museli absolvovat formální vzdělávací programy.

V současnosti existuje v rámci NSK obou zemí pouze jediná kvalifikace, která může poskytnout doklad o pedagogicko-andragogických kompetencích interního podnikového školitele či trenéra, a to je profesní kvalifikace Lektor dalšího vzdělávání.

Pro interní školitele v podnicích, mistry a přední dělníky, kteří mají praktické zkušenosti se školením, ale ne pedagogické vzdělání, je tato kvalifikace těžká a nerealizovatelná, neboť zahrnuje široké spektrum teoretických pedagogických znalostí a praktických dovedností potřebných k přípravě vzdělávacích programů. Tyto kompetence však interní školitelé nepotřebují a ani činnosti spojené s přípravou, realizací či hodnocením vzdělávacích programů v rámci podniků nezajišťují.

Kvalifikace „Trenér odborných dovedností ve výrobě“ byla nově navržena jako specifická profesní kvalifikace, která je zaměřena na praktické potřeby mistrů, předních dělníků a praktických trenérů v podnicích. Tento nový kvalifikační standard vychází z potřeby poskytnout těmto odborníkům možnost získat uznání a rozšíření svých schopností v oblasti odborného vzdělávání, bez nutnosti absolvování náročných teoretických programů. Níže je popsán kvalifikační a hodnotící standard této nové kvalifikace.

Návrh kvalifikačního a hodnotícího standardu je dostupný na: <http://www.laserneedle.cz/navrh-kvalifikacniho-standardu-trener-odbornych-dovednosti-ve-vyrobe/>

Kompetence, které musí školitel prokázat, byly stanoveny takto.

Název	Úroveň
Orientace v podnikových procesech a organizaci výuky dovedností na pracovišti	4
Využívání základních pedagogických dovedností při práci s učícími se	3
Aplikace psychologických aspektů v kontaktu s učícími se	3
Orientace v právních předpisech platných pro výkon pracovní činnosti	3

Orientace v podnikových procesech a organizaci výuky dovedností na pracovišti

Kritéria hodnocení:

- Vysvětlit obsah a význam jednotlivých podnikových procesů ve vztahu k výrobě.
- Popsat formy a organizaci výuky dovedností v podniku.

Způsoby ověření:

Ústní ověření pro obě kritéria.

Pro úspěšné splnění této části je nutné, aby uchazeč dokázal srozumitelně vysvětlit a popsat jak podnikové procesy, tak organizaci výuky dovedností na pracovišti.

Využívání základních pedagogických dovedností při práci s učícími se

Kritéria hodnocení:

- Popsat a vysvětlit 3 libovolné základní didaktické zásady využívané při výuce praktických dovedností.
- Na modelové situaci vysvětlit jednotlivé fáze psychomotorického učení.
- Na konkrétním příkladu definovat kritéria pro hodnocení míry zvládnutí dovednosti.
- Provést demonstraci s instruktáží u konkrétní pracovní činnosti.
- Definovat fyzické a psychické předpoklady pro úspěšné zvládnutí dovednosti a navrhnout doporučení pro minimalizaci nadměrné zátěže při výkonu konkrétní pracovní činnosti.

Způsoby ověření:

Ústní ověření pro kritéria a) a c).

Praktické předvedení a ústní ověření pro kritéria b), c), d) a e).

Uchazeč musí prokázat schopnost aplikovat základní pedagogické dovednosti, jak teoreticky, tak prakticky, v kontextu výuky praktických dovedností.

Aplikace psychologických aspektů v kontaktu s učícími se

Kritéria hodnocení:

- a) Charakterizovat specifika učení dospělých.
- b) Na modelových příkladech aplikovat principy respektující komunikace a navrhnout řešení konfliktní situace.
- c) Prostřednictvím komunikace motivovat k výkonu, využít škálu možností oceňování, povzbuzování a vhodných způsobů udílení kritiky.
- d) Charakterizovat požadavky na osobnost trenéra výrobních dovedností.

Způsoby ověření:

Ústní ověření pro kritéria a) a d).

Praktické předvedení a ústní ověření pro kritéria b) a c).

Tato část hodnotí schopnost uchazeče využívat psychologické aspekty v práci s dospělými učícími se, včetně motivace, komunikace a řešení konfliktů.

Orientace v právních předpisech platných pro výkon pracovní činnosti

Kritéria hodnocení:

- a) Objasnit význam systému profesních kvalifikací a jeho postavení v systému vzdělávání.
- b) Uvést zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární ochrany.

Způsoby ověření:

Ústní ověření pro obě kritéria.

Uchazeč musí prokázat základní orientaci v právních předpisech týkajících se profesních kvalifikací a bezpečnosti na pracovišti.

Závěr

Kvalifikace „Trenér odborných dovedností ve výrobě“ je navržena tak, aby poskytla mistrům, předním dělníkům a školitelům v podnicích praktické nástroje a uznání jejich schopností v oblasti odborného vzdělávání. Kritéria a způsoby hodnocení byly pečlivě vybrány, aby odpovídaly reálným potřebám a podmínkám v podnicích, čímž usnadňují přístup k této

kvalifikaci a podporují profesionální růst těchto odborníků. Kvalifikace „Trenér odborných dovedností ve výrobě“ je určena všem interním lektorům, kteří na pracovištích zaměstnavatelů školí své podřízené zaměstnance v praktických dovednostech obsluhy pracoviště v souvislosti s prevencí rizik vznikajících na pracovišti a nemají odpovídající pedagogické vzdělání. V současné době byla tato nová kvalifikace zaslána do schvalovacího procesu pro zařazení do NSK.

Ke kvalifikaci byl připraven i přípravný kurz, který je možné stále on-line realizovat po registraci prostřednictvím formuláře na <https://www.laserneedle.cz/erasmus-100007/>. Cílem kurzu „Trenér odborných dovedností ve výrobě“ je zajistit interním školitelům na pracovištích zaměstnavatelů vzdělání v oblasti andragogiky (didaktika a pedagogika pro dospělé) tak, aby byl zaměstnavatel schopen v případě potřeby prokázat, že interní školitel má odpovídající pedagogické schopnosti k provádění školení pro daný úsek. Po absolvování kurzu bude vydán příslušnému zaměstnanci certifikát o absolvování kurzu a následně po zařazení kvalifikace do systému NSK bude možné složit i kvalifikační zkoušku „Trenér odborných dovedností ve výrobě“. Tento přípravný kurz je určen pro mistry, přední dělníky/ce a další pracovní pozice, kteří zaškolují podřízené přímo na pracovišti.

Kvalifikační a hodnotící standard pro profesní kvalifikaci „Trenér odborných dovedností ve výrobě“ byl vyvinut a spolufinancován v rámci projektu Erasmus+ "Nové profesní kvalifikace v odborném podnikovém vzdělávání", reg. č. 2022-2-CZ01-KA210-VET-000100007, jehož příjemcem je česká vzdělávací agentura LASERneedle CZ s.r.o. a partnerem slovenská vzdělávací agentura TOPCOACH s.r.o. Tyto nové kvalifikace jsou navrženy s ohledem na praktické potřeby výroby a podniků. Zaměřují se na dovednosti a znalosti, které jsou přímo aplikovatelné v pracovním prostředí, čímž lépe odpovídají zkušenostem a potřebám interních trenérů a školitelů.

Vytvořeno v rámci projektu ERASMUS+ "Nové profesní kvalifikace v odborném podnikovém vzdělávání", reg. č. 2022-2-CZ01-KA210-VET-000100007.

Financováno Evropskou unií. Názory vyjádřené jsou názory autora a neodráží nutně oficiální stanovisko Evropské unie či Evropské výkonné agentury pro vzdělávání a kulturu (EACEA). Evropská unie ani EACEA za vyjádřené názory nenesou odpovědnost.

<https://epale.ec.europa.eu/cs/content/zprava-o-kvalifikaci-trener-odbornych-dovednosti-ve-vyrobe>